

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši štev. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Florjančič. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Obrtna lokalna razstava v Radovljici.

V Radovljici se je sprožila misel, naj bi se priredila v mestu lokalna razstava meseca avgusta, ko je cela Gorenjska polna tujcev. Razstavili bi obrtniki, zlasti rokodelci radovljiškega okraja, potem šola za pletenje, pa tudi domača industrija omenjenega kraja bi prišla v poštev. V to svrhu so sklicali nekateri obrtniki preteklo soboto popoldne sestanek, na katerem bi se dogovorili, kako to misel oživitviti. Sestanek je bil prav dobro obiskan; dvorana v hotelu „Bastel“ je bila polna. Sestanka so se udeležili poleg številnih obrtnikov tudi okrajni glavar g. Župnek, g. kanonik Novak, radovljiški župan g. Roblek, župana z Breznice in Lesec, svetnik trgovske in obrtne zbornice g. Fürsager, šolski nadzornik g. Simon iz Ljubljane itd. Iz Ljubljane sta se odzvala povabilu in prišla na sestanek deželni poslanec za gorenjska mesta g. primarij dr. Gregorič in pa predsednik obrtno pospeševalnega urada g. Kregar.

Sestanek je otvoril podobarski mojster gospod Pavlin ter razložil pomen sestanka.

G. Kregar je nato govoril o razstavah in o njih pomenu. Priporočal je lokalno razstavo v Radovljici; vendar naj se vsi, ki mislijo razstaviti, preje pismeno zavežejo, da bodo gotovo razstavili. Glavno pa je, da preskrbe glavni faktorji brezplačen prostor. Ker bodo ravno velike počitnice, bi bila šola najbolj primerna. Ministrstvo za javna dela, dežela, trgovska in obrtna zbornica, občine, hranilnice in posojilnice, katere so v radovljiškem okolišu, društvo za promet tujcev in pa tudi obrtni pospeševalni urad, bodo gotovo storili svoje in po svojih močeh podprli. Zato predlaga: 1. Lokalno razstavo v Radovljici;

2. naj se izvoli obsežen pripravljalni odbor, ta naj izvoli iz svoje srede izvršilni odbor, ki naj bo v permanenci. Če ta uvidi, da je mogoče prirediti razstavo v Radovljici letos, naj bo razstava že letos, ako pa pride odbor do prepričanja, da je za letos čas prekratek, potem naj deluje na to, da se bo razstava vršila v velikih počitnicah prihodnjega leta.

G. deželni poslanec dr. Gregorič pozdravlja to misel. Naši obrtniki naj pokažejo, kaj znajo. Tudi občinstvo je treba probujati, da se poprime in naroča izključno vse pri domačih obrtnikih. Če se razstava priredi, naj se gleda na to, da se bodo samo dovršene stvari razstavile. Zlasti v mesecu avgustu je Gorenjska polna tujcev. Te bo treba opozoriti potom časopisja, lepakov in letakov na razstavo. G. poslanec je obljubil, da bo šel pripravljalnemu odboru na roko, kolikor je v njegovi moči. Storil bo vse, da se bo razstava dobro obnesla.

Nato je sledila debata. G. okrajni glavar je poudarjal važnost razstave za širjenje obrti v radovljiškem okraju. Gospod kanonik Novak je kot predsednik krajnega šolskega odbora poudarjal, da bo krajni šolski odbor dal radostne volje šolo za razstavo na razpolago. Govorilo je tudi več obrtnikov, kakor gg.: Pavlin, Papler, Pogačnik in drugi. Radovljiški g. župan je tudi pozdravil misel za razstavo ter obljubil pomoč radovljiške občine. Končno se je sklenilo soglasno: Razstava se priredi v Radovljici. Izvolil se je pripravljalni odbor 30 članov, ki mora vso stvar proučiti in vse potrebno za razstavo pripraviti.

Deželne električne naprave in Kranjski „naprednjaki“.

Ciril Pirc v novi luči. V zadnji številki „Save“ se je pokazal Pirc kot nenavadno daleko-

vidnega komunalnega politika. Njegova slava mora od tega dne zrasti vsaj za eno ped. Pomena deželnih električnih naprav za Kranj mož ne uvideva. Zanj je to „navadno kupčijsko podjetje“, tako nekako kot njegova štacuna. Nák, g. Pirc, tu se pa motite! Ali mislite, da dežela res samo zato gradi električne centrale, da bi delala dobiček? Pirc sodi deželne električne naprave očividno po pojmi, ki jih je dobil o električnih rečeh pri Peterčku, in misli, da dežela gradi svoje električne naprave tako, kot bi on to reč napravil, ko bi bil sam „deželni finančni minister“, ne pa dr. Lampe. Ta ima malo drugačne pojme o nalogah deželnih električnih naprav. Njih pomen je v prvi vrsti narodno-gospodarski, lukrativen — pa samo v toliko, kakor recimo kaka železnica, ali kak vodovod, ki preskrbuje cele okraje z dobro pitno vodo. Namen dežele ni delati dobiček, namen dežele je omogočiti s svojimi električnimi napravami, da se po Gorenjskem dvigne promet, poživi obrt, uvedejo razne industrije in odpro prebivalstvu novi viri dohodkov. Seveda se bo s tem tudi dvignila davčna moč prebivalstva in povišali deželni dohodki. Takšen dobiček išče dr. Lampe. Ta dobiček pa se ne bo stekal v žep nobenega privatnika, ampak bo last cele dežele. Zato ga menda g. Pirc ne razume. Če pogledamo stvar s tega stališča, je za Kranj eminentno gospodarskega pomena, da se električne naprave izvrše in mestni zastop kranjski bi bil dolžan z vsemi silami podpirati akcijo deželnega odbora, ne pa stati pri strani in mirno gledati, ko liberalna stranka skuša z lažmi in „dokazi“ o nerentabilnosti deželnih električnih naprav vzbuditi med ljudstvom nezaupanje in deželna podjetja diskreditirati. Tu bi bil na mestu odločen nastop občinskega sveta. Toda kranjski

PODLISTEK.

Iz šole.

(V. Hybašok.)

Konec.

Ko se je Janez vrnil iz šole, je mati vsa prestrašena: „Janez, kaj se ti je pa zgodilo?“ in je gledala fanta, ki je bil črn kot zamorec.

„Hm — mati ali ne veste, da smo danes pisali s črnilom?“ ponosno odgovori Janez.

„Tako!“ pravi mati, „in zato moraš biti tako umazan?“

„To mora bit“, če se piše. Saj je zidar, kadar dela, tudi umazan, in vendar zidati ni tako težko, kakor pisati.“

Zoper take dokaze ni bilo ugovora.

Ta čas se je bližala že pomlad in otroci so se poslavljali od snega. Žalostno je bilo to slovo. Vsaj Janez je bil prepričan, da je Bog poslal sneg samo zavoljo — pridnih otrok, četudi tega ni niti g. učitelj, niti g. župnik rekel. Toda Janez vé, da je tako — saj zima, sneg, led, sanjke — vsaka teh besed skriva v sebi posebno veselje.

Kep iz snega se v kratkem času naredi kakor štrukljev in ž njimi se vršijo cele vojaške vaje. V zamete se položi Janez kakor v pernico in njegova zvesta podoba je tu vtisnjena kakor model na polici; ledena sveča se mora cuzati kakor cukar, ali pa drugim potisniti za vrat! In vse to je pomlad neusmiljeno jemala „pridnih otrokom“. Toda prinašala jim je odškodnino. Na solnčni strani pod okni župnišča je solnce najprej posnelo beli sneg, osušilo zemljo in kmalu je bilo ondi vse živo. Tu so se gojile ne le

navadne igre, ampak tudi „hazard“, „za dve“, „za štiri“. Tu ni žvenkljalo zlato, ampak frčale so marmornate in steklene „frnikule“. Ves svoj kapital so dečki naložili v to blago in vsak trenutek se je oglasil žalosten jok nesrečneža, ki je izgubil vse svoje premoženje, ter zmagoslavni klic srečnega bankirja: „Fantjééé — jaz sem dobil — zdaj jih imam že dvajset...“

Toda Janez je bil kmalu tudi igre sit, kajti pomlad je prinesla nove krasote in nova presečenja. Enkrat se je peljal skozi vas biciklist na motorju, potem se je prikazal celo avtomobil in, predno so se otroci zavedli, je že izginil za hribom, da je Janez komaj imel čas pljuniti in izreči sodbo: „Uu, kakšen smrad, kakor da bi se hudoba peljal!“ Ko so pri neki hiši klali in ko so na vasi popravljali vodnjak, je to seveda zahtevalo neprestano navzočnost in vestno nadziranje dečkov. „Preklicana zijala, vedno so človeku pod nogami!“ zabavljali so sicer zidarji in tesarji, a to je bilo, kakor če kdo na vrabce zavpije „kš kš“; fantje so odskočili v stran, a v trenutku so bili zopet skupaj, ker bi se brez njih delo najbrže dobro ne izvršilo.

Potem se je že začel posel po hostah. Treba je bilo Janezu misliti na razne „izlete“. „Višje, le višje!“ klical je škranček in frfotal nad zelenimi njivami. Drevesa so se odela z listjem in cvetjem in Janez je hodil okoli kot zvezdoslovec, dobro da si ni vratu zlomil, tako je neprenehoma gledal vrhove dreves. Kakšna sramota bi bila zanj, ko bi ne vedel za vsako gnezdo v okolici! So pa tudi tam kebri, ki jih gospod župan kupuje na litre, dva krajcarja plača za to

strašno mero — toda bližal se je prvi pomladanski semenj in treba je bilo pričeti s pripravami in nabirati kapital. In tako je Janez začel plezati po drevesih. Gospod učitelj jim je bil to pokazal pri telovadbi na tankem, gladkem drogu in fantje so se plezanja brž naučili — boljše in hitreje kakor naštevanka.

„Bog vé, kaj je to, da bi ta naš fant kar na drevesih ostal“, tako se je pritoževala skrbna mati, ko ga je bilo treba poslati v trgovino, pa ga je našla na drevesu.

Na dnevni red so prišla tudi vsakovrstna nesporazumljenja, hude borbe in boji, kajti probujena pomlad oživlja in draži tudi mlado kri dečkov. Janez kot pravi junak nikdar ne toži in kratko obravnava vse nastale razprtije. Pravica pesti je edina, katero priznava. Posledice raznih diferenc — bunke in krvne podplutke možko prenaša, molči o njih in jih skriva. Samo šola ga sili in uči v raznih nepotrebnih formalnostih, na primer kako se je treba oglašiti za besedo, kako se mora vložiti tožba itd. Šola na ta način omejuje njegovo osebno prostost in zato ni čudo, če mu postaja šola zoperna in Janez že težko pričakuje počitnic.

Toda tik pred počitnicami je bilo Janezu že usojeno, da se je proslavil z dejanjem, ki se ga gotovo ves učiteljski zbor še danes spominja.

Bilo je vroče, meseca junija jutro, ko je v stopil v razred, ne da bi bil potrkal, neki gospod z dežnikom v roki. Otroci so ga lepo pozdravili, gospod učitelj se mu je globoko poklonil in ga je pozdravil kot „gospoda nadzornika“. Komaj je ta gospod prestopil prag učilnice, že je po-

občinski zastop, ali ne pozna, kako velikanske važnosti so deželne električne naprave za bodočnost mesta Kranja in cele Gorenjske, ali pa vedoma stavi interese liberalne stranke nad dejanske koristi rodnege mesta. Oboje je enako žalostno. Žalibog pa je najbrže oboje res. Vse kaže, da občinski zastop stoji na stališču, na katero se je postavil zadnjič kratkomiselni Pirc, da je vse eno, če se deželne električne naprave izvrše ali ne, češ, če bo iz teh deželnih električnih načrtov „kdaj kaj“, bo moral dr. Lampe pač „hvaležen“ biti, če bo Kranj hotel uporabljati „njegovo“ elektriko. I, kako pa! Pirc pač misli, da deželne električne naprave ne bodo moge živeti brez Kranja, kakor n. pr. ne bi mogla Mayrjeva centrala, ki se ima le gotovim ozirom našega občinskega zastopa zahvaliti za svoje žalostno življenje. Deželne električne naprave prav nič ne potrebujejo Kranja, in če hočejo biti Kranjci brez elektrike, bodo lahko vekomaj. Velika večina meščanstva si pa tega ne želi. V imenu teh je izpregovorila Meščanska zveza v Ljubljani na odločilnem mestu, in pametni meščani so ta korak odobraval, ker vedo, da od sedanjega občinskega sveta, v katerem komandira tak mož, kot je Pirc, itak ne morejo nič pričakovati. G. Pirc pa naj še kaj novega pove. Za njegovo temeljito znanje ga ne zavidamo. Na vsak način je mož pokazal s tem, da je proglasil deželne električne naprave za „navadno kupčijsko podjetje, nič več in nič manj“, nenavadno globoko umevanje tega vprašanja in podal nov dokaz, da je ne samo velik politični, ampak tudi redek narodno-gospodarski talent! Čestitamo!

Zakaj so proti elektriki? Znano je, da v Kranju po ulicah gostare leščerbe in da elektrika, ki je napeljana po hišah, slabo funkcionira. Ne-le, da silno utriplje in kviri oči, ampak tudi večkrat zjutraj ob dveh zaspi in jo prebudi šele solnce, kadar visoko na nebu stoji. Pametni meščani si žele boljše luči in zato težko pričakujejo, da bo dežela napeljala svoj tok iz Završnice do Kranja. Naprednjaški liberalci pa menijo, da bi z boljšo lučjo padel kos starega Kranja, ker bi se potem videlo, kdaj zjutraj domov hodijo.

Izjava.

Močno presenečeno zaznalo je načelstvo „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani, da se je našel slovenski časopis, v katerem se blati in napada oseba gospoda deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča ter celo sumniči njegovo delovanje kot bivšega načelnika „Ljudske posojilnice“. Gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič je bil od leta 1895. do 1912., torej skozi 17 let načelnik „Ljudske posojilnice“. Njegovo delovanje tekom 17 let kot načelnika „Ljudske posojilnice“ ni bilo samo po-

tegnil dvakrat, trikrat zrak v nos. Očividno se mu je zdelo, da je premalo prezračeno. Nato se ozre pa krat po razredu in ostro vpraša: „Kje pa je toplomer?“

„Tam-le, tam-le!“ takoj so se dvignile roke otrok, a gospod učitelj se je uljudno priklonil rekoč: „Prosim tukaj!“ Pri tem je pokazal stransko steno omare, kjer se je svetilo srebro v stekleni cevki in kazalo točno na 13 stopinj R. To je bil izvrsten šolski toplomer, ki se ni premaknil s 13 stopinje po letu in po zimi.

Na ta šolski toplomer se je torej obrnil pogled gospoda nadzornika, toda ni prišel do njega. Obstal je pogled na omari, vendar pa na predmetu popolnoma drugem.

„Bog vé, kaj le vidi?“ misli si gospod učitelj in gleda, kako gospod nadzornik vstaja in počasi gre k omari, previdno vleče izza omare neki skrbno v papir zaviti predmet in iz papirja potegne na dan — šibo. Tanko, dolgo svežo, — šele pred tremi dnevi si jo je bil gospod učitelj prinesel iz sprehoda.

Gospod nadzornik drži v roki palico in strogo zre na gospoda učitelja. V njegovi glavi naenkrat ožive vsi uradni ukazi in prepovedi glede telesnih kazni — in tukaj nenadoma najde tako-le stvar. Učitelj se bo pri konferenci gotovo izgovarjal, da ima šibo samo zato, da učencem kaj kaže na tabli in v druge namene, da jo kdaj rabi — zato ga je treba vjeti in prepričati.

Tako stopa gospod nadzornik iz svoje višave na podiju dol k otrokom s palico v roki. Zamahnil je z njo, da je kar žvižgalo po zraku.

vsem čisto, kar je pri poštenjaku samoobsebi umljivo, temveč tudi nad vse požrtvovalno. Ves čas svojega načelovanja „Ljudski posojilnici“ je gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič skrbel za prospeh in procvit „Ljudske posojilnice“, zapostavljajoč premnogokrat svoje osebne koristi in trpeč osebno škodo. Nečuveni napadi dajejo načelstvu „Ljudske posojilnice“ povod, da iz lastnega nagiba javno ponavlja gosp. dež. glavarju dr. Ivanu Šusteršiču, kot bivšemu načelniku „Ljudske posojilnice“, svojo najiskrenejšo zahvalo, katero je načelstvo „Ljudske posojilnice“ že javno izreklo ob priliki, ko je gospod dr. Ivan Šusteršič odložil načelstvo „Ljudske posojilnice“, smatrajoč to mesto nezdržljivo z deželnim glavarstvom. Načelstvo „Ljudske posojilnice“ se zahvaljuje gospodu deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču za njegovo 17 letno požrtvovalno delovanje, kateremu v prvi vrsti se ima „Ljudska posojilnica“ zahvaliti, da je postala eden največjih domačih denarnih zavodov na slovanskem jugu. Obenem prosi načelstvo „Ljudske posojilnice“ gospoda deželnega glavarja, da se ne ozira na napade vrste ter sprejme to izjavo v zadoščenje na znanje.

V Ljubljani, 9. junija 1913.

„Ljudska posojilnica“,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Franc Povše,
t. č. načelnik.

Ivan Šiška,
t. č. podnačelnik.

DOPISI.

Iz Poljanske doline. Kakor se je že poročalo v listih, je pred par meseci v Kladju neznan lopov napadel in pobil neko ženo z namenom jo oropati. Žena k sreči ni umrla, ampak je ozdravela. Njen napadalec, ki se piše Franc Kržišnik, pa živi zdaj v Poljanski dolini po hribih kot pravi rokovnjač in nadaljuje svoja rokovnjaštva. Zdaj se pojavi v tem kraju, zdaj zopet drugod, kakor so mu orožniki, ki mu slede noč in dan, za petami. Največ se klati po gozdih. Pride tudi v hiše, ki so bolj v samotni, in zahteva ali kruha in žganja in drugega. Če ne daste, pravi, že veste, kaj se bo zgodilo. Ljudje, seve na samoti, se ga tudi boje in mu dajo, kar zahteva, da ga le odpravijo od hiše. Od tod tudi izhaja, ker se ljudje boje, da bi jim ne zažgal ali kaj drugega še hujšega ne napravil, da se ga ne upajo izdati. Med drugim tudi domnevajo, da mora biti oborožen, da se mu ni varno bližati. Pravi rokovnjač v najslabšem pomenu besede, saj je že presedel, dasi jedva star nekaj nad 25 let, že več let v ječi. Že smo omenili, da so mu orožniki neprestano na sledu, a dobiti ga ne morejo. To tudi ni nič čudnega. Trije orožniki in tako veliko okrožje, skoro cela Poljanska dolina. Kaj pomaga, če se ti trudijo noč in dan, da bi spravili na varno tega, življenju in imetju skrajno nevarnega človeka. Zgodi se, da so orožniki kar dva do tri dni in še več neprestano v službi. Ti spolnujejo svojo dolžnost v polni meri

Otroci so se hipoma skrčili po klopih, da so se noski kar klopi dotikali.

Še enkrat je zamahnil gospod nadzornik, potem je pokazal šibo otrokom in jim je zastavil prav nedolžno vprašanje: „Povejte mi, ljubi otroci, kaj pa je to, kar držim v rokah?“ Vse tiho. Otroci so imeli le eno zavest, da bo namreč šiba enega izmed njih dosegla in da se bo temu slabo godilo. Fante je grizla slaba vest pri spominu, na kaj vse bi se lahko to plačilo nanašalo: v cerkvi so s klincem okno razbili, na vasi so drevesa zlomili, žito so pomandrali ... sama zločinstva, vredna palice ... Saj je tudi gospod učitelj pri takih prilikah vedno začel na tako nedolžen način, potem se je pa naenkrat obrnilo, da je bilo Bog pomagaj.

„Le nikar se ne bojte, otroci, in povejte mi, kaj je to — morda ti tukaj na koncu, ki si tako korajžen“ — prst je zakrožil po zraku, na njem se je lesketal zlati prstan z dragim kamenom, in že je nadzornik kazal naravnost na Janeza.

Gospod učitelj je stal ob strani in ni trenil ni z očmi. Samo to je sam pri sebi mislil: „No to bo lepa reč; ravno na Janezu sem že pušpan razbil.“

Janez je med tem vstal in je že odpiral usta, da bi rekel: „Prosim, to je leskovo olje“, toda predno je izpregovoril, vpraša ga že vnovič gospod nadzornik: „Povej nam torej: čemu imate to palico tukaj v šoli?“ in je pri tem sukal palico Janezu okoli nosu. Ta pa hoteč dokazati, da je pravi junak, ki ne pozna strahu, je pogumno gledal gospodu v oči, kakor da prvič vidi šibo v svojem življenju.

čez svoje naravne moči. Če se pa hoče imeti uspeh in dobiti tega nevarnega ptiča, bo treba, da pristojne oblasti odpošljejo takoj nekaj orožnikov v dolino, da mu ne bodo dali preje miru, dokler ga kje ne zalotijo. To tudi zahteva javna varnost, ker lahko slišimo, če se ne bo kmalu to zgodilo, da stori zopet kaj hudega, ker tak izmeček postaja vedno krutejši in nevarnejši.

Cerklje. V Ameriko jo je pobrisal dne 9. junija Bolka Janez, podomače Kokalj iz Cerkelj. Dvakrat je bil ta steber liberalne peščice v cerkljanski župniji že kaznovan radi § 129 b. kazenskega zakona. Tudi sedaj je bil ovađen na c. kr. orožništvo v Cerkljah v tem oziru dne 12. maja, a se mu je vendarle posrečilo ubežati roki pravice. Silno čudno! Bil je član prejšnjega „liberalnega odbora“ prostovoljnega gasilnega društva v Cerkljah, kateremu je dal vetra paplan Hrovat. Kakor se čuje, bode v kratkem obelodanjeno tudi ono pismo, katero je pisal neki zakonski mož neki zakonski ženi, v katerem jo je prosil „običajnih velikonočnih piruhov“ in pa „priateljstva“. Tudi ta možicelj je steber liberalne stranke. Poročati moramo pa tudi, da je princ nekega liberalnega fantina umrl. Ti osmrjenci pa si še drznejo pisariti laži po svojih papirjih o naših pristaših: To se je zapisalo na znanje „Savi“, ki je v 23. številu zaklicala: „Kdor je že dolgo v političnem življenju, bi lahko vedel, da so naše politične razmere take, da pri politiki danes ni več razlike med zasebnimi in javnimi zadevami.“ Le naprej, „Sova“, dobila jo boš še hujše v kratkem po svoji grbici!

V Vintgarju je zopet odprta dobroznana Žumrova restavracija, katero vodi goriški rojak Dominik Marusič. Poleg izvrstne kuhinje, ki nudi gostom vedno topla in mrzla jedila, toči se dobra naravna vina, pivo in hladilne pijače. Na razpolago krasni restavracijski prostori in vrt. Cene jako zmerne. P. n. občinstvu restavracijo toplo priporočamo.

V Ljubnem je pri občinskih volitvah vkljub strastni agitaciji liberalcev zmagala Slovenska Ljudska Stranka.

Iz Gorenjskega. (K obisku želez. ministra.) Zadnji teden sem se mudil v Radovljici in imel priliko govoriti z več meščani in od njih sem izvedel stvari, katere gotovo spadajo v javnost, zato Vam jih, gospod urednik, sporočam. Zanimalo me je posebno izvedeti, kakšen vtis je napravil na meščane zadnji incognito obisk g. železniškega ministra barona Forsterja. Radovljičane nobena stvar bolj ne zanima, kakor vprašanje razširjenja železniške postaje in vse, kar je s tem v zvezi. Ko so izvedeli, da si je minister v spremstvu g. deželnega glavarja na licu mesta sam prepričal o potrebi razširjenja kolodvora in je pozneje mestnemu zastopu radovljiškemu, ko se mu je na Žirovnico prišel pokloniti, izrazil svojo naklonjenost in svojo pomoč, da se to vprašanje kolikor mogoče hitro in vspešno reši, tedaj se je ta novica hipoma razširila med meščani in jih navdala z najlepšimi upi za prihodnost. Samo nekaj meščane ob tem visokem obisku boli, to namreč, da niso imeli prilike ministra očitno pozdraviti in se mu pokloniti. Meščani ne morejo umeti, zakaj se obisk ministra ni očitno naznanil od oseb, katere so to dobro

„Ti si priden fant“ — nadzornik je v učencu vzbujal zaupanje, „nikar naj te torej ne bode sram; le povej, čemu je ta šiba v razredu.“

„In zopet nič. Samo Jaka, ki je sedel zraven Janeza, ga je dregnil na drugi strani in zašepetal mu je nekaj, čemur se je Janez kar na glas zasmejal.“

„Zakaj se smejaš? Povej, kaj ti je rekel tvoj sosed!“ Sedaj se je šele Janez čutil „na konju“, sedaj bo poravnal stare račune, ki jih ima z Jako in zato takoj pogumno odgovori: „Prosim, ta-le Jaka je rekel, da ste Vi en star osel, če ne veste, čemu je ta ...“

Stavka ni dokončal. Kakor blisk je padla palica na Janezov hrbet, da se je fant kar skrivil in planil na drugi konec klopi porivaje pred seboj dva sosedu. Tako hitro se je umikal drugemu udarcu.

„O, ti predrzni otrok!“ vpil je gospod nadzornik, ki je bil v obraz rdeč ko kuhan rak. Nadzorovanje je bilo jako kratko in se je končalo zelo gladko.

„Tako junaško dejanje je izvršil naš Janez“ — končal je svoje pripovedovanje gospod župnik, in niti vedel ni, zakaj si je mahoma pridobil ljubezen nas vseh in zakaj smo nad marsikaterim njegovim junaštvom zatisnili kar obe očesi. „Ah otroci, otroci, kako dolg čas mi je po vas!“ vzdihnil je gospod žalostno.

Pred nekaj dnevi mi je poslal gospod župnik razglednico. Bila je naslikana vas in pred hišami nekaj otrok, spodaj pa besede: „Sem že zopet med njimi!“

vedele. Če so bili Bohinjci in Blejci in Breznjani o vsem dobro informirani, zakaj se meščanom ni naznanil prihod ministra in g. deželnega glavarja, da obema skažejo svoje spoštovanje in jima priporoče svoje najvitalnejše potrebe? Ali bi ne bilo veliko umestneje in lepše, da bi se bil mestni zastop radovljiški na primer v spremstvu g. državnega poslanca viteza Pogačnika in novoizvoljenega deželnega poslanca dr. Gregoriča doma v domačem mestu ministru poklonil, kakor pa da je po Gorenjskem letal za njim? Čudno se Radovljičanom tudi zdi, kje je bil za časa ministrovega obiska gospod deželni poslanec za gorenjska mesta, dr. Gregorič. Nikjer ga niso videli, ne v Radovljici, ne na Bledu in ne na Završnici. Ali je bil g. deželni poslanec uradno zadržan, ali se je nanj pozabilo, ali kali... Radovljičanom bi bilo zelo ustreženo, če bi jim g. deželni poslanec to pojasnil. Radovljičani zelo obžalujejo, da ni bilo nikogar navzočega od domačinov, ali od poslancev tukajšnjega okraja, ki bi bil ministru na licu mesta obrazložil novi projekt, ko je minister ogledoval železniško postajo. Navzoč ni bil niti okrajni glavar g. Župnek. Naj bi bil vsaj on kot uradna oseba dal tu pojasnila ministru in mu pojasnil gospodarsko in strateško važnost novega razširjenja kolodvora. Zakaj se pač gotove osebe, katere so mestu Radovljici naklonjene in pri meščanih celo priljubljene, od neznane strani tako potiskajo v stran, je za meščane, ki ne poznajo te visoke politike, zelo zagonetno in skrivnostno. Tako sem Vam, g. urednik, v kratkem popisal utis, katerega je napravil na Radovljičane obisk ekselence, popisal pa tudi modrovanje radovljiških meščanov-demokratov.

Iz Nakla. Telovadni odsek „Orel“ v Naklem vabi k ponavljanju iger v nedeljo dne 15. junija 1913. 1. Pravica se je izkazala. Šaloigra spisal dr. Krek. Pridite od blizu in daleč, ki ste radi veseli in se boste tudi pošteno nasmejali. 2. V ječi. Smešnica iz vojaškega življenja. Začetek točno ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vljudo vabi Odbor.

Iz Križa pri Trziču. Župan Janez Fajfar je odstopil. Volitev novega župana bo v nedeljo, 15. t. m. Novi občinski odbor je storil že več važnih sklepov. Ustanovil je posredovalni urad. Zaupniki so dupljanski in kriški župnik in France Poljanec iz Sebenj. Predsednik posredovalnega urada je dupljanski župnik Peter Bohinjec, njegov namestnik Fr. Poljanec. — Prošnjo gostilničarske zveze za podaljšanje policijske ure do polnoči je občinski odbor zavrnil in sklenil, da naj ostane v kriški občini policijska ura do 10. ozioroma do 11. ure. — Sklenil je, da se žganjetoč ob nedeljah in praznikih popolnoma ustavi. Ta sklep občinskega odbora je razburil šnopsarje in tudi nekatere prodajalce žganja. Šnopsarji že obetajo, da sedanjih odbornikov nikoli ne bodo volili. Res radovedni smo, kako močna bo šnopsarska stranka. Kdor ima svoje prepričanje na prodaj za frakelj alkohola, pač ne zasluži mož imenovan biti. — Krajni šolski svet še sedaj ni bil sklican, da bi volil predsednika in predlagal nadzornika. Ne vemo, čemu zavlačevanje in kdo je podstavil cokljo. — Neki liberalci se na vse kriplje trudi, da bi nahujskal Dupljance zoper Križane. Če vsi Dupljani pri občinskih volitvah potegnejo z združenjo stranko liberalcev in socijalnih demokratov ter šnopsarjev, pa misli, da bo zasedel občinski ali celo županski stolec. No, čakati bo moral do volitve še tri leta. Ta čas ga bodo ljudje pa še bolj spoznali, kakor ga poznajo. — Tudi v občinski odbor bi rad nekdo zasejal razdor. Dupljani naj bi nasprotovali Križanom, onemogočevali seje itd. Ne verjamemo, da se bodo dupljanski odborniki vsedli na limanice buči, ki misli, da je zvita, pa ni.

POLITIČNI PREGLED.

Na Balkanu.

Nasprotja med zavezniki so se pretečeni teden tako poostrila, da so začeli mnogi že prav resno dvomiti o tem, se bo li dalo še doseči med zavezniki sporazum brez bratomorne vojne. Ministrstvo Gešov je odstopilo. Car Ferdinand je imenoval Daneva njegovim naslednikom. Ta ni poseben prijatelj Srbov. Tudi o Pasičevi demisiji se je že govorilo. Do te pa ni prišlo. Nade na sestanek vseh štirih zaveznikov v Solunu, ki je bil prvotno nameravan, se niso uresničile. Iz tega sestanka za enkrat ne bo nič. Zato so se pa velesile resno začele pečati s srbsko-bolgarskim sporom. Velesile nove vojne ne morejo žetiti in bodo vse storile, da spravijo vročerkve Balkance k pameti. Saj vojna bi nobenemu nič ne prinesla, ampak oslabil bi vse in prav nič ni gotovo, da ne bi v slučaju medsebojne vojne Srbi in Bolgari tudi kos svojega sedanjega ozemlja morali odstopiti drugim. Saj je Rumunija že izjavila, da bo, če pride do vojne, tudi sama z orožjem vmes posegla in hotela dobiti svoj del — najbrže na račun Bolgarov. Tudi velesile menijo, da bi vojna bila nesreča, naj bi izpadla tako ali tako. Bila bi pa tudi sramota za človeštvo. Mar so Srbi in Bolgari zato zapodili Turke z Balkana, da se bodo sedaj sami poklali?!

Do tega ne sme priti! Velesile so pritisnile v primerni obliki na vladi v Sofiji in Belgradu in zahtevajo mirno poravnavo. V trenutku, ko so bile razmere najbolj napete, je pa ruski car, ki mu je usodi balkanskih narodov res na srcu, pisal pismo srbskemu in bolgarskemu kralju in jih prosil naj prepustita njemu odločitev v srbsko-bolgarskem sporu, da ne pride do prelivanja krvi. Car se sklicuje pri tem za pogodbo, sklenjeno pred vojno s Turki med Srbi in Bolgari. Ta določa, da bodi car razsodnik glede tega, kako se sporno ozemlje razdeli med oba zaveznika. Pismo je imelo uspeh. Bolgari in Srbi se podvržejo temu povabilu carja, ki je ne samo na Balkance ampak tudi na vse narode v Evropi napravili velik vtis.

Iz Carigrada pa je svet iznenadila vest, da je bil veliki vezir Mahmud Šefket paša zavrtno umorjen. Umori visokih državnih dostojanstvenikov se tedaj v Turčiji nadaljujejo. Vse to kaže, da je Turčija pri glavi za nič.

Na Ogrskem.

Na Ogrskem imajo novo ministrstvo. Ko je Lukač odstopil, je cesar pozval grofa Tisza, naj sestavi novo ministrstvo. Ta je to nalogo rešil tako, da je vzel v ministrstvo vse stare ministre Lukačeve razen dveh. Tako se je samo firma ministrstva spremenila, sicer pa ostane vse pri starem. Zanimivo je to, da Tisza Ogrci ne marajo in mu že naprej napovedujejo najostrejši boj. Hrvaškega ministra Tisza še ni imenoval. To se pravi, da bo kar sam „s svojo železno roko“, vladal hrvaške razmere.

NOVIČAR.

Koga liberalni mladini danes najbolj sovražijo? Še pred kratkim so liberalci, stari in mladi, najbolj sovražili knezoškofa dr. Jegliča, dr. Šusteršiča in dr. Lampeta. Sedaj je pa prišel na vrsto dr. Triller, slavnoznani zaslužni general stare liberalne armade. Nedavno je „Dan“ še slavo prepeval dr. Trillerju, ker je ta junak na shodih z vso gorečnostjo klestil klerikalce. Sedaj se je pa vse zasukalo! Dr. Trillerjeva slava je proč, on je postal politična ničla, za liberalno stranko naravnost nesreča, on se skriva le za pleča drugih mož, on je nositelj brezobzirnega absolutizma in terorizma in sedaj je on obglavljen, je — politični mrlič. Vsi ti lepi naslovi so cvetke iz nagrobnega govora, katerega je te dni dr. Trillerju poklonil mladinski list „Dan“, ki končuje slavnost obglavljenja s temi-le značilnimi besedami: „Dr. Triller je tudi sicer v napredni javnosti najbolj zoprna in najbolj osovražena oseba, ki ima na sebi toliko grehov, da za njim ne bo prav nihče zdihoval.“ — In kateri so oni strašni grehi, ki teže Trillerjevo dušo? Neka nemška babnica, baje zato poslana v Ljubljano, je na nečeden način izrabila naivno zaupnost nekaterih mož S. L. S. in šnofala za njihovimi privatnimi zadevami, potem pa vrgla nabrano in izmišljeno gradivo kot članke v „Slov. Narod“, da bi omadeževala in na zgoraj osumničila čast in lojalnost prvih mož naše stranke. Dr. Triller je mnenja, da babje čenče ne gredo v javnost, in je v deželnem odboru obsodil objavljenje onih zasebnih stvari. Drugačnega mnenja so pa sedaj liberalni mladini v Ljubljani in v Kranju. Ti namreč trdijo, da se proti političnemu nasprotniku sinese izrabljati tudi privatne zadeve, ker se drugače uniči vse delovanje in vsi trudapolni napor stranke v minulih letih. Po tem načelu pa pride seveda tudi umazano perilo liberalnih prvakov iz zasebnega življenja v javnost. Teh blamaž in škandalov je hotel bivše prijatelje obvarovati dr. Triller. Ako bi liberalci imeli še kaj razsodnosti, bi morali biti dr. Trillerju za njegov nastop le hvaležni.

Žalostna usoda. Liberalci so s pomočjo Kamile Theimer hoteli napraviti razpor v Slov. Ljudski Stranki in strmoglaviti deželnega glavarja dr. Šusteršiča. Pa se je top zasukal in strel je padel drugam. Dr. Karel Triller je vsled nastalega razpora v liberalni stranki odložil vse časti. Liberalci nimajo več deželnega odbornika, ne podžupana ljubljanskega, ne načelnika narodno-naprednega kluba mestnega sveta. Vodstvo liberalne stranke je v veliki zadregi. Današnji „Dan“ piše: „Vsled nerodnosti in trme je prišlo do tega, da dr. Šusteršič stoji — dr. Triller pa je vsa mesta odložil. Tako narodno-napredna stranka samo sebe oslabi. To je gotovo napačen uspeh kampanje Kamile Theimer.“ Pripomnimo le še to, da bi lahko po imenu navedli nekatere liberalne Kranjce, ki so kar noreli od veselja, češ, da je „Theimerica pokopala dr. Šusteršiča in in farško stranko“, sedaj pa o joj! joj!

Velesovski fantje, ki so na bicikljih, okinčanih s slovenskimi trobojnicami in pestrimi cveticami, spremili g. knezoškofa v Kranj, so spravili kranjske liberalce v silno nevoljo. „Sava“ je tedaj one fante grdo ozmerjala, češ da nimajo kulture in da so „s svojim predpustnim nastopom naravnost ranili (čujte!) verski čut vsakega normalno razpoloženega katoličana.“ Mi te kranjske „katoličane“ danes le opozarjamo, da naj pri podobnih prilikah ne bodo preveč zabavljivi, sicer jim utegnejo kmečki fantje kaj vrtni in jih učiti kulture, če bodo kedaj s trobojnicami pri-

jadrati na kmete. Verskega čuta pa niso ranili Kranjcem velesovski kolesarji, ampak ga ranijo pri nekaterih nastopih kranjski liberalni „Sokol“, ki se na shodih hvalijo s svobodomiselstvom, pri krščanskih pogrebih pa z gostim stopicanjem dvigajo prah pred krsto kake pobožno umrle deklice. „Svobodna misel sokolske zastave in beli pajčolan na križu sta si nasprotna.“ To bi vam rada pokojnica povedala. Normalno razpoloženi katoličani to čutijo in se lahko krohotajo hinavski vsiljivosti, ki ne pozna dostojnosti.

Socialni demokratje so začeli izdajati nov list za ženstvo. S tem listom hočejo slepiti slovenske žene in dekleta. Prepričani smo trdno, da na ta lim ne bodo šle rdečim zapeljivcem naše verne žene. Kako spoštovanje imajo najmočnejši rdečkarški voditelji do zakonskih žena, so že opetovano pokazali. Večina socijalističnih voditeljev je ločenih od svojih žena. Samo nekaj zgledov! Umrli socialistični poslanec Silberer je zapustil svojo ženo z otroci in ji le nekaj malega plačeval na mesec, dasi je zaslužil 10.000 K in še več na leto. Poslanec Müller je ločen od žene, ravnotako voditelj Vinarski in drugi. Radovedni smo, kdaj in kje sta bila poročena naša Kristana. Enakih zgledov bi navedli lahko še prav mnogo. Takim možem pač ne bo verjelo naše ženstvo. Rdeči ženski časopis bodo socialisti brali — sami.

Zopet eden? Socialni demokrat Farnemont, eden najimenitnejših belgijskih voditeljev, je bil ovaden sodišču radi mnogih nenravnih dejanj. Mož, ki je bil tudi poslanec in občinski odbornik, je pobegnil in tako ušel zasluženi kazni. Ali bo „Zarja“ prinesla to novico svojim bravcem?

Neodvisno kmečko stranko hoče ustanoviti „Dan“. Liberalna stranka temu protiver-skemu listu ni všeč, ker je preveč meščanska stranka in ima v mestih dovolj dela, in ker je preveč — brezverska stranka. Kaj torej storiti? „Dan“ hoče osnovati na kmetih svojo stranko, ki bi ne bila samo brezverska, ampak protiverška. Za tako stranko pa na kmetih drugih ljudi ni dobiti, kakor par izprijenih učiteljev, pred katerimi ima pa ljudstvo po pravici velik strah.

Umazano gledališče bi radi imeli liberalni Ljubljanci. Hoteli so dobiti proti mali najemninu Slovensko gledališče brezpogojno na razpolago. A deželni odbor jim gledališča ne da brez nadzorstva, s čimur se strinja ogromna večina dežele. Le liberalci so mnenja, da slovenski napredek obstoja v svinarskih predstavah.

„Narodna Čitalnica“ v Kranju. Piše se nam: „Tukajšnja „Čitalnica“ bo obhajala dne 6. julija svojo petdesetletnico. O napredku se pri njej, odkar goji klikarstvo, govoriti ne more. Ob rojstvu je bila močnejša, kakor je zdaj, ko gleda Abrahama. Takrat je štela med svoje člane vse narodno meščanstvo. Veri ni bila nasprotna. Čitalnični predsednik Matej Pirc je peljal ob prvi slavnosti svoje goste najprej v cerkev, kjer so „Sokolovci“ pri sv. maši peli. Dr. Janez Bleiweis in ljubljanski župan dr. Etbin Costa sta na slavnosti govorila. Pozneje so nastopili liberalci, ki so ta dva „klerikalca“ grdo psovali. Prevzetnost prvakov in liberalni duh sta tirala „Čitalnico“ navzdol. Danes ima „Čitalnica“ slabe prostore, dosti slabe predstave, predavanj skoro nič, pač pa ima z mestnim denarjem podprto knjižnico, v kateri je lepo vezan ves moderni šund, ki zastruplja mladino.

V Trstu so bile začnjo nedeljo volitve v občinski in deželni zbor. Volilo se je 20 zastopnikov. Izvoljenih je bilo v nedeljo šest liberalnih Lahov v mestu in trije Slovenci v okolici. V ožjo volitev, ki se je zvršila včeraj, je prišlo v mestu deset Lahov s petimi Slovenci in petimi socialnimi demokrati ter v okolici slovenski narodnjak s socialnim demokratom. V okolici je včeraj zmagal Slovenec. V mestu so pa v dveh okrajih zmagali socialni demokrati s pomočjo Slovencev, slovenski kandidati so pa propadli, ker jih niso hoteli podpirati socialni demokratje.

Iz kranjske deželne gasilne zveze. Ker prihajajo na razne naslove vprašanja za pojasnila o razmerju deželnega odbora nasproti stari liberalni gasilski zvezi in o tem, kako naj se izvrši pristop k novi oficialni deželni gasilski zvezi, smo naprošeni objaviti, da daje vsa potrebna pojasnila g. Fran Lavtižar, šolski vodja v Spodnji Šiški. Tozadevna pisma so naslavljeni na g. Fran Lavtižarja, tajnika kranjske deželne gasilske zveze, Spodnja Šiška. — Želeti bi bilo, da se v posameznih gasilskih okrožjih skličejo sestanki, na katere je pripravljena deželna gasilska zveza poslati svojega odposlanca, da društvom vse potrebno pojasni.

Zeppelin na Dunaju. Dunajčani so imeli ta teden veliko veselje. Znani nemški zrakoplovec grof Zeppelin je izvršil Dunajčanom že zdavnaj obljubljeni obisk. Pripeljal se je iz Badena na Badenskem in je prevozil zračno daljavo okoli 700 km v osem in pol urah. Sprejem na Dunaju je bil velikanski. Cesar sam je povabil pogumnega zrakoplovca k sebi na obed. Prihod Zeppelinovega zrakoplova pa je cesar gledal iz svojega gradu Šenbruna.

Šolski svet za kranjski šolski okraj ustanovil se je na novo ter obstoji iz naslednjih članov: Predsednik: Okrajni glavar, od knezoškofijskega ordinarijata imenovan: Antona Koblar,

dekan v Kranju, njegov namestnik: Alojzij Šarec, župnik v Smartnem pri Kranju; veščaka-učitelja: Franc Luznar, nadučitelj na Primskovem pri Kranju, in Vilibald Rus, učitelj v Kranju; njihova namestnika: Karol Završnik, učitelj v Dupljah, in Lovro Perko, nadučitelj v Poljanah; zastopniki občin: Za sodni okraj Škofja Loka: Matija Mrak, dekan v Stari Loki; njegov namestnik Franc Uršič, župan na Trati; za sodni okraj Kranj: Blaž Zabret, župan v Predosljih, njegov namestnik: Anton Koritnik, župan v Cerkljah; za sodni okraj Trzič: Jožef Potokar, župnik v Trzihu, njegov namestnik J. Ahačič iz Slemiča št. 6; zastopnika deželnega odbora: dr. Ivan Hubad, okrožni zdravnik v Škofji Loki, Janez Brodar, posestnik v Hrastju; njihova namestnika: Avgustin Sinkovec, župnik v Škofji Loki, in Ivan Kumer, gostilničar iz Kranja. Okrajna šolska nadzornika: Karel Simon v Kranju in dr. Henrik Svoboda iz Ljubljane.

Občinske volitve za občino Senčur pri Kranju se bodo vršile dne 24. in 25. junija t. l. Oddaja glasovnic je določena za vse podobčine in vse tri volilne razrede na prvi dan, drugi dan pa se bo vršil skrutinij.

Na katoliški shod v Ljubljani pridejo Poljaki: knez Pavel Sapieha iz Lvova, grof Royer Lubinski iz Varšave, vseučiliški profesor slavni zgodovinar bivši državni poslanec dr. Avgust Sokolovski, profesor sociologije dr. Zimmermann.

Duhovniške vesti. Rektorja zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, č. g. dr. Gnidovca, je sv. oče imenoval za monsignora; č. g. prof. dr. Kniflica je pa prevz. g. knezoškof imenoval za duhovnega svetnika.

Napad v Besnici. Pretekli teden, so Klančani in Čircičani v ponedeljek zjutraj zgodaj s tremi vozmi šli po steljo v Besnico. Pred Mehavovo gostilno v Besnici so jih pa fantje iz gole surovosti po vrsti vse voznike napadli s koli in jih precej hudo poškodovali po glavi in neko dekle na roki. Prišli so napadalci iz gostilne. Orožniki poizvedujejo, če je bil med njimi tudi sin župana Paplerja in če je bila celo noč gostilna odprta.

Nesreča. Strela je v torek ubila v Srednjem Bitnju pri Kranju posestnika Ignacija Zevnik p. d. pri Grajcarju, ko je sedel v sobi pri mizi. Star je bil 36 let. Zgorelo ni nič. Zapušča ženo in 11 let starega sinčka.

Kdaj je Kres? Opozoriti se nam zdi potrebno — ker se zdi, da splošno še ni znano in tudi nekateri koledarji to še vedno napačno naznanjajo — da po novi odredbi sv. stolice o praznikih god sv. Janeza Krstnika ni več 24. junija, ampak vsako leto v nedeljo pred praznikom sv. Petra; torej letos 22. junija. Kresovi naj se torej ne zažigajo 23. zvečer, ampak v soboto, 21. junija zvečer!

Gorenjski zabavni vlak, ki vozi od 1. junija v nedeljah in praznikih, odhaja iz Ljubljane 1³⁰ popoldne in prihaja na Jesenice 3²⁵. Zvečer pa odhaja z Jesenic 7¹⁵ in pride v Ljubljano ob devetih.

Shod v Besnici. Prihodnjo nedeljo bo treh popoldne bo napravila Kmečka zveza za kranjski okraj shod v Besnici v šoli. Shod ob važen za gospodarski napredek Besničanov.

Preveč ima rad vojaško suknjo. Zadnjo nedeljo je prišel na dopust k svojim staršem, ki bivajo v Ljubljani, neki vojak ter se oblekel v civilno obleko in šel na sprehod. Pri tem so se pa očetu obudili spomini na njegova mladostna leta in sicer tako ljubki spomini, da ga je premagala ljubezen do vojaške uniforme. Ko je sin odšel, se oče obleče v njegovo uniformo in odide na ulico. Naposled se je stari vojak podal v neko gostilno, kjer si je privoščil požirek vina. Ker se je gostom zdel le prestar za vojaka prostaka, so ga začeli popraševati, kdo je in odkod prihaja. Natvezoval jim je, da je star 38 let, da je sedaj prišel iz Amerike, pa mora delati orožno vajo. A tudi tega mu niso hoteli verjeti, marveč so ga posvarili, češ, naj se pazi, če ga zasači policija, bode gotovo aretovan. In res, komaj je bilo to izgovorjeno, že vstopi v lokal mož postave in starega vojaka pozove s seboj.

Slovensko Planinsko Društvo naznanja, da bo „Aljažev Dom“ v Vratih odprt dne 22. junija t. l. Ostale koče pa, in sicer: „Triglavski Dom“ na Kredarici, „Vodnikova koča“ na Velem Polju, „Orožnova koča“ na Črni prsti, koča na Kamniškem sedlu, in koča na Veliki Planini, se odprejo dne 29. junija t. l. „Kadilnikova koča“ na Golici, „Zlatorog“ v Ukanci ob Bohinjskem jezeru in turistovska koča v Kamniški Bistrici pa so bile, kakor se je objavilo, že prej odprte. — Obisk Kadilnikove koče na Golici je letos nenavadno ugoden. Do 8. junija je bilo na Golici 421 turistov, lansko leto do istega dne pa samo 210. Krasno vreme in divna flora z obsežnim razgledom na kranjsko kakor tudi na koroško stran vpliva na turiste z očarljivo silo.

Kmetijska novica. V Škofji Loki se je zadnjo nedeljo osnovala nova kmetijska podružnica. Snuje se tudi v Besnici.

Blejski vodovod. Blejski vodovod bo gradila tvrdka Kress v Pragi kot najnižja ponudnica. Razlika med oferti je bila nad 100.000 K. Delo mora biti dovršeno do konca l. 1914.

Ustrelil se je dne 8. junija v Ljubljani ključavničarski delovodja Vincenc Kosirnik, star komaj 22 let. Kosirnik je kazal že dlje časa znake umobolnosti ter se je ustrelil po nekem domačem prepiru.

Hotel Trabesinger v Celovcu — Koroško. Trd, hud boj bijejo koroški Slovenci za svoj narodni obstanek. Nemci jih hočejo na vsak način uničiti gospodarsko in narodno. A naši bratje v Korotanu se hrabro branijo. Ustanovili so si že lepo narodno-gospodarsko organizacijo po deželi in tudi v mestu Celovcu vidno napredujejo. Imamo krepko razvito delavsko organizacijo, pa tudi inteligenca se zbira v svojih društvih. Središče vsega življenja koroških in celovških Slovencev pa je sedaj v slovensko narodnem hotelu Trabesinger v Celovcu na Velikovski cesti št. 5. Hotel Trabesinger je edino slovensko narodno podjetje, ki zasluži, da ga vsi Slovenci brez razlike prav izdatno podpiramo, bodisi s svojim obiskom, bodisi, da drugim znancem in prijateljem svetujemo, da ob priliki, ko se mudijo v Celovcu, edino to narodno gostilno posejajo. Slovenci in Slovenke! Kadar imate opravke v Celovcu, ustavite se vselej v slovenski gostilni v hotelu Trabesinger; tam dobite dobro postrežbo, lepe sobe po nizki ceni, izvrstno domačo kuhinjo in izborna pristna vina. V hotelu najdete tudi prijetno slovensko družbo.

Velike Lašče je cesar povzdignil v trg.

Na Veliki Planini nad Kamnikom je strela udarila v drevo, pod katerim so vedrili štirje možje. Vsi štirje so bili od strele omamljeni, in sicer je bil eden tako hudo zadet, da so ga imeli za mrtvega. — Pogrešajo se letos na planini koče, ker so pred kratkim pogorele.

«Glasbena Matica» v Ljubljani javlja tem potom svojim članom, da so društvenikom namenjene muzikalije za leto 1912/13 izšle ravno kar v tisku. Društveniki dobijo letos za članarino 6 K dva zvezka slovenskih izvirnih muzikalij. Prvi zvezek obsega na 19 tiskanih straneh jako lepe tri samospeve za sopran s spremljevanjem klavirja, ki jih je zložil Oskar Dev: Pastirica, Kruglica, Snegulčica. — Drugi zvezek, ki je namenjen slovenskim mladim goslarjem, na 11 straneh „Album 25 slovenskih narodnih, za gosli prirejenih pesmi s spremljevanjem klavirja. Delo sta priredila vijolinska učitelja Žiga Polašek in Josip Vedral. Partituri drugega zvezka je priložen tudi vijolinski glas za igralca. — Cena za Devove samospeve znaša za nečlane 5 K, za Album 25 pesmi za gosli pa 3 K, posamezni vijolinski glasovi se še posebej dobivajo po 30 h. Kdor pa pristopi kot član k „Glasbeni Matici“, dobi oba zvezka za članarino 6 K. Razpošiljanje muzikalij dosedanjim članom se te dni prične, ljubljanskim članom po društvenem slugi, izven ljubljanskim pa po poverjenikih v krajih, kjer pa poverjenikov ni, na osebni naslov po pošti. Za leto 1913/14 se nameravajo izdati „Zlata kangleca“, dr. A. Schwaba, „Slovenske koroške narodne pesmi“, ki jih je nabral gosp. Zdravko Švikaršič in še druge muzikalije, v katerih bo odbor Glasbene Matice v kratkem sklepal. Odbor „Glasbene Matice“ prosi, da ostanejo vsi dosedanj člani društva zvesti, vabi pa glasboljubne Slovence sploh, da pristopijo k „Glasbeni Matici“ kot podporni člani. Prijave se pošiljajo Glasbeni Matici lahko po dopisnici. Želeti je, da bi vsi glasboljubni Slovenci pristopili kot člani k „Glasbeni Matici“ in z letno članarino 6 K podpirali kulturno delovanje „Glasbene Matice“.

Tele s tremi nogami je storila krava Francetu Mlakarju na Periševem v Tuhinjski dolini.

Peš okoli sveta potuje Bolgar Peter Bonev s svojo ženo. Sedaj je bil v Trstu, kjer mu je žena obolela in jo je moral dati v bolnico. Potuje že dvanajst let.

Nenavadno kokošje jajce. Navadna kokoš je znesla jajce veliko, kakor od pure, v sredi jajca pa je bilo še eno jajce kot od navadne kokoši. Lastnik tega jajca je gospod Jakob Koselj, posestnik na Brezovici pri Kropi.

NOVEJŠE VESTI.

Belgrad, 12. junija. Upanje je, da se reši spor balkanskih držav brez vojne, ker se te države zanašajo, da bo ruski car zadevo modro razsodil. Srbska vlada je več sklepov predručala miru na ljubo.

Dunaj, 12. junija. Redl je izdal vse tajnosti avstrijskega generalnega štaba Rusiji, onih nemške države pa baje ni mogel dobiti v pest.

Blagajničarko ob enem prodajalko zmožno knjigovodstva, išče tvrdka Franc Dolenz, Kranj.

Poslano

načelnistvu Mlekarske zadruge v Srakovljah.

Vaš dopis z dne 8. t. m. sem prejel. Tu vam obžaluje naznanjam, da Vaši zahtevi po preklicu ne morem ustreči. To pa vsled tega vzroka, ker vi nimate od mene nobene pravice tak preklic, kot ste ga sestavili, zahtevati. Da pa vam vendar vsaj nekoliko ustrezem, vam naznanjam, da sem pripravljen javno v tem časopisu vse, kar sem govoril, še enkrat ponoviti, ako to želite. Vaš g. načelnik naj mi blagovoli to samo naznaniti in se bo takoj zgodilo. Glede mleka vam pa naznanjam, da ga bodem takrat zopet dajal, kadar bo na čelu mlekarne drugačni načelnik, kot je sedaj.

Mislil, da smo za enkrat opravili. Če pa hočete, sem vam pa na razpolago kje drugod.

Tomaž Štular

posestnik v Srakovljah.

* Uredništvo je za ta spis le toliko odgovorno, kolikor zahteva zakon. 95 1

Otroci dobivajo lahko zobe.

S skrbjo gleda marsikatera mati na čas, v katerem ima dobiti njen ljubček zobke, posebno če mu manjka prave odporne sile. Da bi se pa ta zvišala, ni nobenega boljšega sredstva, kakor zatrjuje na tisoče mater, kot je Scottova emulzija. Njena uporaba pokaže že v razmerno kratkem času zboljšanje, malček postane bolj svež in preneha čas, v katerem ima dobiti zobe brez posebnega trpljenja. Večkrat ljubijo otroci

SCOTTOVO emulzijo

tako zelo, da z veselimi vskliki pozdravljajo Scottovo steklenico, kar zdravljenje s tem izrednim otročjim krepčilnim sredstvom materi in otroku priljubljeni. Ampak samo Scottova emulzija in nobena druga. 2

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v. v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarne za poizkušnjo.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhacker**, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan po 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 16 52—24

Mnogi tisoči

gospodinj so spoznali ter je znanost potrdila, da zasluži „pravi Franck“ iz domače tovarne v Zagrebu kot najfinejši kavin pridelek najtopleje priznanje. Varstvena znamka „kavin mlinček“ varuje pred ponaredbami. — 20—7

Razprodaja.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da bodem v nedeljo, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldne na **graščini Golnik** prodajal 2 konja, 1 pokrit kolesel, 1 prav pripravno kočijo, 1 par konjskih oprav, 1 par komatov, več voz, 1 fine sani in 1 gepelj. 94 2—1

Se priporoča

Ivan Ogrin
Laverca pri Ljubljani.